

перепелиних яєць. Для кожного якісного показника було визначено бали (від 0 до 5) та відповідну йому характеристику, що дозволило визначити приналежність зразка меду до певного гатунку.

Результати дослідження. Яйця, зварені некруто, своєї корисності не втрачають. В них міститься 70 ккал. Такий продукт повністю перетравлюється через пару годин. Для того щоб підрахувати калорійність смаженого яйця, облік також слід брати калорії, що містяться в олії, на якому проводилася смаження.

Кількість калорій в такому продукті може перевищувати 170 ккал, що більше калорійності вареного яйця в 2 – 3 рази. З – за такої високої калорійності вони, як правило, не включаються до системи лікувального харчування і дієти для схуднення.

Калорійність омлету з яєць без додавання будь-яких інгредієнтів є найнижчою.

Дегустація яєць проводилася у два етапи: спочатку проби яєць оглядали, оцінювали їх зовнішній вигляд – колір, яскравість, консистенцію; потім – яйця пробували на смак. На дегустації приймало 40 споживачів.

За даними органолептичного аналізу виявлено, що омлет з перепелиних яєць на I-му місці, на II-му місці – варене некруто куряче яйце, на III-му місці – варене круго перепелине яйце та IV місці – жарене куряче яйце.

Висновки. Вживання в їжу достатньої кількості білка може допомогти у схудненні, збільшити м'язову масу, знизити артеріальний тиск та оптимізувати здоров'я кісток. Також користь перепелиних яєць обумовлена відсутністю в їх складі високих доз холестерину, завдяки чому попереджається ожиріння, підвищується гемоглобін у крові. Яйця страусині столові рекомендовані для збагачення організму людини. Вживання яєць індички здатне зміцнити імунну систему, поліпшити роботу травного тракту, нервової системи.

Список літератури

1. Культура харчування: Енцикл. справ. / під ред. І. А. Чаховського, Мінськ: Білорус. Енц., 1992.
2. Мельник Б.А. Яєчна індустрія України та необхідність її розвитку Економіка АПК. 2010. № 2. С. 63-67.
3. Технологія м'яса та м'ясних продуктів За ред. М.М. Клименка, К.: Вища освіта, 2006. 640 с.: іл.
4. Healthline.com

УДК 636.32/38:611.69:611.69

МОРФОЛОГИЧНА ОЦІНКА ВИМЕНІ ВІВЦЕМАТОК РІЗНОГО НАПРЯМУ ПРОДУКТИВНОСТІ

А.П. Китаєва, д.с-х наук, проф.

В.М. Мамедова, аспірант

Одеський державний аграрний університет

Наведені порівняльні дані морфологічних показників вим'я вівцематок різних порід. Встановлено, що вівцематки породи мериноландшафт переважають своїх однолітків породи цигайська і дорпер за довжиною вимені відповідно на 2,6 см або на 17,5% при ($P<0,95$), і на 4,3 см або 32,8% при ($P>0,99$), за обхватом вимені – на 3,9 см або 11,9% ($P>0,99$) і 7,3 см або 24,8% ($P>0,999$). Довжина дійок у вівцематок породи дорпер більша, ніж у вівцематок цигайської породи на 0,47 см або на 23,1% ($P<0,95$) а вівцематки 1-ї дослідної групи – на 0,2 см або на 8,7% ($P<0,95$). Вівцематки з кращими морфологічними показниками вимені мають вищі показники молочної продуктивності.

Ключові слова: вівцематки, породи, цигайська, мериноландшафт, дорпер, проміри вимені, молочна продуктивність.

Постановка проблеми. Важливими показниками, які характеризують якість вимені і дають об'єктивні дані для його оцінки, є його форма та величина.

Вони визначаються за структурною будовою вимені, його контуром та співвідношеннями промірів довжини, ширини й глибини. Форма – це сукупність основних морфологічних особливостей вимені та дійок, які знаходяться у зв'язку з продуктивністю, молоковіддачею тощо [2,6].

Багато вчених вказують на наявність взаємозв'язку між молочною продуктивністю та формою і величиною вимені [1,4,6]. Зокрема, Рачковський М.Л. [4] в своїх дослідженнях вказує, що оцінювати вим'я доцільно протягом першого місяця лактації, коли молочна залоза функціонує з максимальною інтенсивністю та параметри вимені знаходяться в найбільш тісній кореляції з надоєм.

Метою нашої роботи було порівняти дані морфологічних показників вим'я вівцематок різних порід.

Матеріал і методи досліджень. Робота виконувалася в умовах приватного господарства Добробут Березівського району Одеської області.

Для проведення дослідження було сформовано 3 групи вівцематок по 10 голів у кожній таких порід як цигайська, мериноландшафт та дорпер. Групи вівцематок формували за принципом аналогів з урахуванням живої маси, віку і продуктивності та числа лактацій. Вони мали живу масу 50 кг, 4-річний вік, 3-ю лактацію та перший бонітувальний клас. Група вівцематок цигайської породи була контрольною по відношенню до вівцематок породи мериноландшафт (перша дослідна група) та породи дорпер (друга дослідна група).

При проведенні досліджень у вівцематок контрольної і дослідних груп вивчали такі морфо-фізіологічні показники молочної залози як: довжина, обхват і ширина, довжина і діаметр дійок, ширина між дійками, відстань від дна вимені до землі. Дослідження проводили за загально прийнятою методикою [7]. Проміри вим'я брали за допомогою вимірювальних інструментів: мірної палиці, циркулю, стрічки на 10 день після ягніння вівцематок, вранці до початку ссання ягнят.

Одержані цифрові данні опрацьовані біометрично методом варіаційної статистики за М.О. Плохінським (1969) [3].

Результати досліджень. Як видно з даних таблиці 1 вівцематки 1-ї дослідної групи порівняно з ровесниками контрольної і 2-ї дослідної групи мали перевагу за більшістю промірів вим'я. Так, за довжиною вим'я ця перевага становила порівняно з вівцематками контрольної групи 2,6 см або 17,5% при ($P<0,95$), а порівняно з 2-ю дослідною групою – 4,3 см або 32,8% при ($P>0,99$). Перевага за іншими промірами становила відповідно: за обхватом вимені – 3,9 см або 11,9% ($P>0,99$) і 7,3 см або 24,8% ($P>0,999$), за ширину вим'я – 3,3 см або 25,2% ($P>0,95$), і 1,9 см або 13,1% ($P<0,95$), за відстанню дна вимені до землі – 2,1 см або 6,7% ($P>0,999$) і 0,2 см або 0,6% ($P<0,95$).

За довжиною дійок перевагу мали вівцематки 1-ї дослідної групи, які переважали вівцематок контрольної групи на 0,47 см або на 23,1% ($P<0,95$), а вівцематки 1-ї дослідної групи – на 0,2 см або на 8,7% ($P<0,95$). Найбільший діаметр дійок мали вівцематки 1-ї дослідної групи ($1,9\pm0,029$) см, що менше ніж у вівцематок контрольної і 2-ї дослідної групи відповідно на 0,14 см або на 6,9% ($P>0,95$). За відстанню між дійками суттєвої відмінності не встановлено, різниця була в межах статистичної похибки і становила у вівцематок 1-ї дослідної групи порівняно з контрольною менше на 0,1 см або на 1,0% ($P<0,95$), а у вівцематок 2-ї дослідної групи порівняно з контрольною менше на 0,3 см або на 2,8% ($P>0,95$), а порівняно з 1-ю дослідною групою – на 0,2 см або на 1,9% ($P<0,95$).

Таблиця 1.
Морфологічні показники вим'я вівцематок різних порід, см.

Промірі	Порода вівцематок								
	Цигайська			Мериноландшаф			Дорпер		
	$\bar{X} \pm S_x$	$\pm \delta$	Cv, %	$X \pm S_x$	$\pm \delta$	Cv, %	$\bar{X} \pm S_x$	$\pm \delta$	Cv, %
Довжина вим'я	14,8±0,4 16	1,249	8,4	17,4±1,234** *	3,852	22,1	13,1±0,52 5	1,577	12
Обхват вим'я	32,8±0,4 16	1,249	3,8	36,7±1,238** *	3,716	10,1	29,4±0,42 6	1,201	4
Ширина вим'я	13,1±0,2 76	0,830	6,3	16,4±1,284* *	3,852	23,5	14,5±0,52 1	1,501	10,3
Довжина дійок	2,03±0,1 05	0,316	15,5	2,3±0,045	0,136	5,8	2,5±0,099 **	0,299	11,6
Діаметр дійок	2,04±0,0 33	0,101	4,9	1,9±0,029	0,087	4,4	2,04±0,04 3**	0,130	6,3
Відстань між дійками	10,7±0,3 34	1,004	9,3	10,6±0,476	1,428	13,5	10,4±0,45 2	1,356	13,05
Відстань від дна вимені до землі	31±0,84 3	2,529	8,1	33,1±0,504*	1,513	4,6	32,9±0,52 5	1,577	4,8

Примітка: *** P>0,999, **P>0,99, *P>0,95

Висновки:

1. Морфологічні властивості вимені вівцематок мають породні особливості. Так, вівцематки породи мериноландшаф переважають своїх однолітків породи цигайська і дорпер за довжиною вимені відповідно на 2,6 см або на 17,5% при ($P<0,95$), і на 4,3 см або 32,8% при ($P>0,99$), за обхватом вимені – на 3,9 см або 11,9% ($P>0,99$) і 7,3 см або 24,8% ($P>0,999$).

2. Довжина дійок у вівцематок породи дорпер більша, ніж у вівцематок цигайської породи на 0,47 см або на 23,1% ($P<0,95$) а вівцематки 1-ї дослідної групи – на 0,2 см або на 8,7% ($P<0,95$).

Список використаної літератури

1. Виноградова М.А. Некоторые элементы технологии пустинного каракулеводства Туркменистана / Виноградова М.А., Херремов Ш.Р., Розыев А.С. // Овцы, козы, шерстноедело. – 2011. - № 3. – С. 77-78.
2. Вечорка В.В. Морфологічні та функціональні властивості вимені корів голштинської породи канадської селекції / В.В. Вечорка // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. Серія “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”. - 2012. – вип.20. – С.45.
3. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. Москва: Колос, 1969. С. 247.
4. Рачковский М.Л. Морфологические особенности вымени овец в связи с молочной продуктивностью: Автореф. дис... канд с.-х. наук: 06.553 /Моск. с.-х. акад. им. К.А. Тимирязева. – М., 1974. – 15 с.)
5. Рекомендации по организации доения овец и переработке молока. //М. – 1985. – 21 с.
6. Хмельничий Л.М. Оцінка екстер'єру тварин в системі селекції молочної худоби: монографія / Л.М.Хмельничий. – Суми: ВВП “Мрія-1” ТОВ. – 2007. 260 с.
7. Чижик И.А. Конституция и экстеръер сельскохозяйственных животных. – М.Колос, 1979. С.191-229.